

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Landstinget. № 17.

Femte Session.

17de Møde.

Tirsdagen den 1. November.

(Fortf.)

Formanden: Lovforslaget vil derefter blive tilfillest det andet Thing med Annodning til dettes Formand, om at forelægge Thinget samme.

Vi gaae dernæst over til den følgende Sag paa Dagsordenen. Den angaaer Udkast til Lov om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne; det er til 1ste Behandling*), denne Sag foretages.

Ordføreren: (D. Jørgensen.) At et velindrettet Skolevæsen er en velgjørende Indretning, derom kan der vistnok kun være een Mening, og at Regjeringen derfor ønskede at gjøre Færøerne deelagtige i et saadant Gode, var naturligt. Dette bewirkede altsaa, at Skole-reglementet af 28de Mai 1845 udkom. At dette Reglement imidlertid ikke har de forvæntede Frugter, derom ere vistnok Alle enige, ligesom ogsaa derom, at der nu ikke er Andet at gjøre end at ophæve Skolereglementet af 28de Mai 1845. Jeg skal ikke her indlade mig paa Undersøgelsen af, hvorvidt Feilen har ligget i Reglementet eller i Maaden, hvorpaa Reglementet blev udført, eller maaskee i begge Dele; det antager jeg for oversflødig og unyttigt. Spørgsmaalet bliver altsaa blot om, hvorledes man nu skal bære sig ad for at faae Skolevæsenet paa Færøerne ordnet paa en hensigtsmæssig Maade, saa at det virkelig kan blive til Gavn for Landet. Det er det, man har

bestrebt sig for, idet man har bragt nærværende Lovforslag frem. Da jeg selv har havt væsentlig Indflydelse paa, hvorledes dette Lovforslag er blevet affattet, saa skal jeg ikke videre udtale mig desangaaende, men blot tilslade mig at gjøre opmærksom paa, at de Principer, paa hvilke Lovforslaget er bygget, i alt Væsentligt ere bleyne. bifaldte af de Autoriteter, der have havt Leilighed til at udtale sig derom, ligesom ogsaa, at det Udvalg, der har været nedsat til at afgive Betænkning over Lovudkastet, ligeledes har været enigt i de Principer, hvorpaa det er bygget, at der nemlig bør oprettes en Realskole i Thorshavn, at der bør være en Almueffole sammesteds, og at forøvrigt Almueffolevæsenet paa Landet, da det ikke har været muligt der at indrette noget fuldstændigt organiseret Almueffolevæsen, maa paa ethvert Sted indrettes efter ethvert Steds Leilighed. Hvorfor man fornemmelig ikke kan faae et fuldstændigt organiseret Almueffolevæsen indrettet overalt paa Færøerne, er, fordi det er umuligt at skaffe de fornødne Pengemidler tilveie, fordi man ikke har tilstrækkelige og duelige Lærere, og fordi de locale Forhold aldeles ere derimod. Jeg skal nu blot anbefale Lovudkastet til det ærede Thing.

Borgen: Jeg skal tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger i Anledning af det foreliggende Lovudkast; det vil imidlertid være en Selvfølge, da jeg er aldeles ubejendigt med de locale Forhold paa Færøerne, at de kun kunne være gjorte fra et almindeligt Standpunkt. I § 2 hedder det — jeg vil nemlig tillade mig, dersom den ærede Formand Intet har derimod, at gaae noget ind paa Enkelthederne, da det muligt er min Hensigt at begrunde Ændringsforslag paa de Bemærkninger, jeg finder mig foranlediget til at gjøre, med-

*) Udvalgets Betænkning findes i Anhang B under Nr. IV, Sp. 25—32.